

Pou i bassa de la vinya del Capsa

Castellbisbal

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Terme de Castellbisbal (08755 Castellbisbal)
Emplaçament Crta. B-150, km 5,8, al camp de l'esquerra

Coordenades:

Latitud: 41.50249
Longitud: 1.97949
UTM Est (X): 414828
UTM Nord (Y): 4595043

Classificació

Número de fitxa 08054-186
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08053A00200005
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dl., 11/07/2011 - 02:00

Descripció

Bassa i dipòsit situats al mig de la terra coneguda com la vinya del Capsa. Es tracta en realitat de dues estructures, una d'elles consistent en un dipòsit semisoterrat al terra amb forma arrodonida, que es transforma amb una forma quadrada al seu cantó nord. Es tracta d'un dipòsit construït en mur de parament

irregular arrebossat a l'interior amb ciment i a l'exterior amb morter de calç que presenta sorra barrejada amb pedretes, pròpies del terreny de la zona. El seu diàmetre és de 2,45 m i la seva fondària de 1,70 m. Queda cobert amb una volta, deixant oberta una boca sobre l'espai que es converteix en quadrat, per tal de recollir l'aigua del terra. La bassa, en canvi, es una estructura quadrangular aixecada arran de terra de 0,80 per 0,80 m per 0.60 cm d'alçada. També ha estat construïda en mur de parament irregular i ha estat arrebossada amb ciment interior i exteriorment conservant encara restes del sulfat de color blavós.

Història

Els pous i les basses escampats al terme de Castellbisbal s'han de contextualitzar històricament a finals del segle XIX, en ple període d'expansió de la vinya. Aquest conreu va arribar a ser el més important del terme, ocupant la major part de la superfície del mateix, a excepció de les zones planeres dels torrents i la dels Arenys, dedicades al regadiu. L'orografia abrupta i irregular del terme va afavorir que totes les terres aprofitables es convertissin en vinyes. Per la fragilitat del sòl argilós i l'absència de vegetació, quan plovia les vinyes que estaven situades als vessants, s'erosionaven amb molta facilitat, cosa que formava xaragalls. Per evitar que constantment s'anés perdent sòl es van construir rases al costat de cada renglera de ceps, de manera que l'aigua s'escolava pels costats i no s'enduia la terra. La rasa del centre era la més gran de totes i mitjançant la construcció de petites preses fetes amb pedres i esglaonades entre elles, l'aigua de la pluja anava omplint el dipòsit que generalment estava situat al centre de la vinya. Els dipòsits eren cilíndrics i la forma de dalt l'acabaven amb una volta. L'entrada quedava tancada amb una tapa per tal d'evitar l'evaporació de l'estiu. A nivell de terra i havia una petit forat per on entrava l'aigua de la rasa. A dins, els depurava per decantació. Al costat del pou s'acostumava a construir una bassa quadrangular que tenia l'objectiu d'acumular aigua, que després el pagès barrejava amb sulfat. Sempre que el pagès havia d'ensulfatar la vinya, una setmana abans omplia amb una galleda d'aigua el cub i hi posava pedres de sulfat de coure perquè s'anessin dissolvent. Passada una setmana omplia la màquina de sulfatar i ruixava els ceps contra el mildiu. Per aprofitar l'estructura, els pous i les basses també s'aprofitaven per a regar altres cultius, com les tomaqueres, que sovint es plantaven al costat de la barraca, o per guardar-hi el vi fresc. Al abandonar-se les vinyes a partir de la dècada del 1960, la major part dels pous i basses s'han perdut, o bé s'ha ensorrat la part que sobresurt del terra quedant només el forat. ESCAYOL A (2011:35)

Bibliografia

ESCAYOL A. (2011). "Els pous a Castellbisbal" a Els tres tombs. Festa de sant Antoni Abat. 11 i 13 de març de 2001. Amics de Sant Antoni Abat. Castellbisbal

